

Remissvar från Unizon gällande SOU 2020:57 Ett särskilt hedersbrott

Diarienummer: Ju2020/03640

Unizon är med mer än 130 medlemsorganisationer Sveriges största riksorganisation för kvinno-, tjej- och ungdomsjourer samt stödorganisationer specialiserade mot incest och andra sexuella övergrepp, som alla arbetar för ett jämställt samhälle fritt från våld. Jourerna arbetar med stöd, skydd, prevention och påverkan utifrån en kunskap om våld, kön och makt.

Unizon tackar för möjligheten att få lämna remissvar till SOU 2020:57, Ett särskilt hedersbrott.

Sammanfattning

Unizon välkomnar i stort utredningens förslag. Unizon anser att om förslagen ska antas få effekt, behöver involverade myndigheter vid sidan om själva lagstiftningen och implementeringen av den få ökad kunskap om hur hedersrelaterat våld och förtryck kan motverkas och förebyggas.

Unizons synpunkter

Unizon välkomnar utredningens förslag till ändring i brottsbalken (1962:700), nämligen att det ska införas en ny paragraf om ett särskilt hedersbrott och att det förtydligar att det även inkluderar personer utan närstående rekvisit. Den särskilda brottsrubriceringen visar en tydlig signal från samhället om allvaret med hedersrelaterat våld och förtryck och kan förhoppningsvis leda till förändrade attityder i samhället kring detsamma. Unizon saknar dock en tydligare redogörelse av hur införandet av brottsrubriceringen kan samspela med det sjätte jämställdhetspolitiska målet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Unizon vill, i likhet med Jämställdhetsmyndigheten, påtala berörda yrkesgruppers behov av ytterligare utbildningsinsatser vid införandet av det nya förslaget. Det nya förslaget kommer medföra behov av specifik kompetens om hedersrelaterat våld och förtryck inom rättsvårdande myndigheter och berörda myndigheter har ett ansvar för att kompetensen säkerställs.

Unizon vill se ett föreslag höjt straffminimum till ett år för grov fridskränkning och i synnerlighet grov kvinnofridskränkning. Detta skulle hjälpa polis och åklagare i utredningsarbetet samt skulle bättre spegla brottens allvarliga karaktär. Unizon vill därför påtala vikten av detta och önskar se det som en del av framtida utredningars uppdrag.

Unizon saknar en tydligare analys kring hur utredningen har beaktat barnets bästa i och med framtagandet av förslagen. Unizon ser ett behov av att knyta förslagen tätare samman med barnkonventionens artiklar för att kunna ge ett ökat skydd till barn som upplevt våld, synliggöra barnets rättigheter och skapa en grund för ett starkare barnrättsperspektiv genom hela rättskedjan.

Varje ansvarig myndighet behöver också konkretisera vad det faktiskt innebär för just dem att ha ett barnperspektiv när det uppstår dilemmasituationer eller målkonflikter mellan en förälders och ett barns rätt.

Unizon efterlyser en större översyn av förslaget om preskriptionstider, särskilt när det gäller brott begångna mot barn. Barn som växer upp i hederskontext kan ha svårt att frigöra sig och distansera sig från sin familj, även som vuxna. Det kräver ett smärtsamt uppbrott från närstående och från barnets hela sociala sammanhang. Det kan ta mycket lång tid och preskriptionstiden bör därför slopas helt alternativt inte aktualiseras förrän det brottsutsatta barnet har fyllt 18 år.

Unizon ställer sig bakom utredningens förslag till ändring i lagen (1988:688) om kontaktförbud. Både att ordet väsentligt slopas i 1 a §4 och att ett utvidgat kontaktförbud kan utfärdas direkt och får förenas med elektronisk övervakning enligt 2 §5. Unizon beklagar att utredningen inte lägger fram ett beslut om interimistiska kontaktförbud. Det skulle underlätta enormt för kvinnor och barn som utsätts för mäns och pappors våld.

Unizon ställer sig bakom utredningens lydelse om ändring i lagen (2005:225) om rättsintyg i anledning av brott i 5 §7.

Unizon ställer sig bakom utredningens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) 10 kap. 23 §8.

Stockholm 2021-01-19

Rebecka Andersson

Generalsekreterare Unizon

Underlaget är framtaget av Maria Björsson, sakkunnig kvinnofrid Unizon.